

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA W ŁODZI

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź, P - 36
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/411- 06/07/AK-

Łódź, dnia 7 lutego 2008 r.

DECYZJA Nr RŁO 3/2008

I. Na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 134 poz. 939), **po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego** - wszczętego z urzędu - w związku z podejrzeniem stosowania przez Miasto Łódź, ul. Piotrkowska 104, 90-006 Łódź praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku udostępniania przystanków autobusowych znajdujących się w pasie dróg gminnych miasta Łodzi, poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji, poprzez odmowę wyrażenia zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie regularnego przewozu osób na liniach komunikacyjnych pomiędzy gminami i powiatami w granicach województwa łódzkiego;

w trakcie którego:

- zostało uprawdopodobnione, objęte ww. zarzutem działania Miasta Łódź, naruszające art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a
- Miasto Łódź zobowiązało się do zaniechania przedmiotowych działań, polegających na nie wyrażaniu zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód oraz niezwłocznego powiadomienia na piśmie tych przewoźników, którym nie wyrażono zgody na korzystanie z tych przystanków, o możliwości złożenia stosownych wniosków, celem ponownego pozytywnego ich rozpatrzenia
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Miasto Łódź obowiązek wykonania podjętych zobowiązań, w terminie do dnia 28 lutego 2008 r.

II. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 134 poz. 939),

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Miasto Łódź, ul. Piotrkowska 104, 90-006 Łódź, obowiązek składania informacji o stopniu realizacji zobowiązań określonych w pkt I, w następujących terminach:

- **do dnia 15 lutego 2008 r.** – informacji o powiadomieniu na piśmie tych przewoźników, którym nie wyrażono zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, o możliwości złożenia stosownych wniosków, celem ponownego pozytywnego ich rozpatrzenia
- **do dnia 14 marca 2008 r.** – sprawozdania z rozpatrzenia wniosków zgłoszonych przez przewoźników, którzy wystąpili o wyrażenie zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód.

UZASADNIENIE

W dniu 20 listopada 2007 r., w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - zwany dalej: „Prezes Urzędu”, zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w sprawie stosowania przez Miasto Łódź, ul. Piotrkowska 104, 90-006 Łódź, zwane dalej: „Miasto Łódź”, praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku udostępniania przystanków autobusowych znajdujących się w pasie dróg gminnych miasta Łodzi, poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji, poprzez odmowę wyrażenia zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie regularnego przewozu osób na liniach komunikacyjnych pomiędzy gminami i powiatami w granicach województwa łódzkiego, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwana dalej: „ustawą o okik”.

Decyzję o wszczęciu postępowania antymonopolowego poprzedziło postępowanie wyjaśniające, w którym Prezes Urzędu dokonał oceny zebranego materiału dowodowego jak również dowodów dostarczonych przez przewoźników, którzy wystąpili z wnioskiem o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Miastu Łódź, w związku z odmową udostępnienia przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód w Łodzi. W wyniku postępowania wyjaśniającego ustalono, że Miasto Łódź nie udzieliło zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, przewoźnikom: Sławomirowi Siewierzowi „Kasz – Bus” Kołacinek 78,

95-060 Brzeziny i Piotrowi Skowroniowi, ul Wyspiańskiego 6, 95-080 Tuszyn. Natomiast takiej zgody udzieliło firmie P.H.U. „OLA” Tomasz Trzeszczak w Pabianicach, ul. Wiśniowa 11, zwana dalej; „P.H.U „OLA” lub firma „OLA”. Jako przyczynę odmowy udzielenia zgody na korzystanie przez ww. przedsiębiorców z przystanków autobusowych Dyrektor Zarządu Dróg i Transportu, reprezentujący Miasto Łódź, wskazał na takie czynniki jak duża częstotliwość zatrzymywania się autobusów różnych linii oraz zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na ulicach, przy których zlokalizowane były przystanki w okolicach Domu Towarowego CENTRAL w Łodzi. Miasto Łódź nie przedstawiło racjonalnych przesłanek nie wyrażenia zgody na udostępnienie przewoźnikom ww. przystanków za wyjątkiem firmy „OLA” poza wskazaniem, że firma „OLA” miała poparcie posła z Pabianic. Miasto Łódź nie kwestionowało posiadanej pozycji dominującej na rynku udostępniania przystanków autobusowych znajdujących się w pasie dróg gminnych miasta Łodzi.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 19 poz. 115, ze zm.) z drogi publicznej może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych. Uprawnienie to dotyczy także każdego przedsiębiorcy wykonującego regularne przewozy osób w krajowym transporcie drogowym na podstawie zezwolenia udzielonego przez właściwy organ lub też ubiegającego się o udzielenie takiego zezwolenia. Przedsiębiorcy ci powinni mieć możliwość zatrzymywania swoich pojazdów na przeznaczonych do tego przystankach autobusowych, które stanowią wydzielone w pasie drogowym zatoki przystankowe, odpowiednio oznakowane. Takie jest też stanowisko Ministerstwa Infrastruktury przyjęte w dniu 4 marca 2004 r. na naradzie poświęconej interpretacji pojęć i przepisów występujących w ustawie o transporcie drogowym oraz w rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy. Wedle interpretacji Ministerstwa „(...) ponieważ droga publiczna jest z definicji otwarta dla ruchu publicznego nie istnieją przesłanki, zgodnie z którymi zarządca (zarząd) drogi mógłby odmówić korzystania przez przedsiębiorcę z istniejącego przystanku”.

Natomiast w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 19 października 2005 r. (sygn. akt XVII Ama 58/04) wyraźnie stwierdzono, że zgoda na korzystanie z przystanków jest czynnością poprzedzającą uzgodnienie zasad ich wykorzystania i nie przesądza ona ani o przebiegu linii, ani o rozkładzie jazdy ani nawet o tym czy przewoźnik otrzyma od właściwego organu zezwolenie na wykonywanie przewozów. Ponadto kwestia obciążenia przystanków przez pojazdy różnych przewoźników powinna być rozwiązana poprzez właściwą koordynację rozkładów jazdy, co oznacza, iż brak jest podstaw aby już na etapie uzgadniania zasad korzystania z przystanków dyskredytować przewoźnika powołując się na proponowany przez niego rozkład jazdy.

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał wszczęcie postępowania antymonopolowego za zasadne i celowe.

Wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego Prezes Urzędu Postanowieniem Nr 2/411-6/07 zaliczył w poczet dowodów materiały zebrane ww. postępowaniu wyjaśniającym (*dowód karty nr 4-182*).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego Miasto Łódź, powołując się na art. 12 ustawy o okik, w piśmie z dnia 20 grudnia 2007 r., zobowiązało się do:

- niezwłocznego powiadomienia na piśmie tych przewoźników, którym odmówiono zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, o możliwości złożenia stosownych wniosków, celem ponownego pozytywnego ich rozpatrzenia
  - pozytywnego rozpatrzenia wniosków zgłoszonych przez przewoźników, którzy wystąpią o wyrażenie zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód,
- oraz wystąpiła z wnioskiem o umorzenie postępowania antymonopolowego (*dowód karta nr 186*).

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił co następuje:

Miasto Łódź jest jednostką samorządu terytorialnego i działa przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) – zwana dalej: „ustawą o samorządzie gminnym”. Zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy Miasto Łódź posiada osobowość prawną. Miasto Łódź wykonuje zadania publiczne o charakterze gminnym i powiatowym.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb zbiorowych wspólnoty w zakresie lokalnego transportu zbiorowego. Miasto Łódź jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o okik. Przepis ten stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej.

Miasto Łódź odmówiło udzielenia zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, Sławomirowi Siewierzowi „Kasz – Bus” Kołacinem 78, 95-060 Brzeziny i Piotrowi Skowroniowi, ul Wyspiańskiego 6, 95-080 Tuszyn. W piśmie skierowanym do ww. przewoźników, a także w korespondencji z Prezesem Urzędu Miasto Łódź powołało jako przyczynę negatywnego załatwienia wniosków przewoźników brak zatok przystankowych, co przy dużej ilości zatrzymań stwarza zagrożenie dla ruchu drogowego (*dowód karta nr 22-23*).

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088, ze zm.) – zwana dalej „ustawą o transporcie drogowym” przedsiębiorcy ubiegający się o wydanie przez właściwy organ zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym, obowiązani są dołączyć do wniosku o wydanie zezwolenia, między innymi potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków dokonane z ich właścicielami lub zarządzającymi. Brak tego uzgodnienia skutkuje odmową udzielenia zezwolenia. Także, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o transporcie drogowym zezwolenie cofa się w razie naruszenia lub zmiany warunków na jakich zezwolenie zostało wydane oraz określonych w zezwoleniu. Brak zezwolenia lub jego pozbawienie ogranicza krąg przewoźników działających na danych liniach przewozowych, co ma zasadniczy wpływ na rozwój konkurencji pomiędzy przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie krajowego transportu drogowego osób.

W rozpatrywanej sprawie skutkami zachowań Miasta Łodzi (praktyki ograniczającej konkurencję) dotknięci zostali przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie krajowego transportu drogowego osób, ubiegający się o uzyskanie zgody na

zatrzymywanie się na przystankach autobusowych Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód w Łodzi. Zachowania Miasta Łódź mogą również dotyczyć potencjalnych przedsiębiorców, chcących uczestniczyć w obrocie gospodarczym na tym rynku. To z kolei ma bezpośredni wpływ na interesy wszystkich konsumentów – pasażerów korzystających ze środków komunikacji w celu dojazdu do miejsc przeznaczenia. Tak szeroki krąg uczestników rynku dotkniętych skutkami praktyki uzasadnia zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów ustawy o okik. Mamy bowiem tutaj do czynienia z naruszeniem interesu publicznoprawnego.

Miasto Łódź jest jedynym właścicielem przystanków autobusowych znajdujących się w pasie dróg gminnych miasta Łodzi, w tym przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód. Tym samym miasto jest wyłącznie uprawnione do wyrażania zgody na korzystanie z tych przystanków. W związku z powyższym należy przyjąć, że Miasto Łódź posiada pozycję dominującą na rynku udostępniania przystanków autobusowych znajdujących się w pasie dróg gminnych miasta Łodzi. Pozycja ta nie była kwestionowana przez Miasto Łódź w toku niniejszego postępowania.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Prezesa Urzędu odnoszące się do przedstawionego Miastu Łódź zarzutu należy uznać za uprawdopodobnione naruszenie przez tego przedsiębiorcę art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o okik.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o okik, jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub 9 ustawy lub art. 81 lub 82 Traktatu WE, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

W decyzji, o której mowa wyżej Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań, może też określić termin wykonania tych zobowiązań (art. 12 ust. 2 i 3 uokik).

Na obecnym etapie postępowania antymonopolowego fakt naruszenia przez Miasto Łódź art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o okik nie budzi wątpliwości. Miasto Łódź faktu tego nie kwestionuje, zaś w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego złożyło wniosek oparty na art. 12 ust. 1 ustawy o okik.

W ocenie Prezesa Urzędu zaproponowane przez Miasto Łódź zobowiązanie w postaci:

- niezwłocznego powiadomienia na piśmie tych przewoźników, którym nie wyrażono zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, o możliwości złożenia stosownych wniosków, celem ponownego pozytywnego ich rozpatrzenia

- pozytywnego rozpatrzenia wniosków zgłoszonych przez przewoźników, którzy wystąpią o wyrażenie zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód,

zmierza do całkowitego usunięcia i zapobieżenia w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o okik. W tych okolicznościach uznać należy, iż zaistniały wszystkie przesłanki niezbędne do wydania decyzji na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o okik.

Nałożony na Miasto Łódź w punkcie II decyzji, stosownie do art. 12 ust. 3 ustawy o okik obowiązek złożenia informacji w zakresie niezwłocznego powiadomienia na piśmie tych przewoźników, którym nie wyrażono zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, o możliwości złożenia stosownych wniosków, celem ponownego pozytywnego ich rozpatrzenia oraz sprawozdania z rozpatrzenia wniosków zgłoszonych przez przewoźników, którzy wystąpili o wyrażenie zgody na korzystanie z przystanków Nr 571 Mickiewicza – Piotrkowska Central, na wschód i Nr 574 Mickiewicza – Kościuszki Central na zachód, zapewnia wypełnienie zobowiązania zawartego w punkcie I niniejszej decyzji.

W związku z ww. zobowiązaniem Miasta Łódź wniosek o umorzenie postępowania Prezes Urzędu uznał za nie zasadny.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury w Łodzi.

*Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów*

Dyrektor Delegatury w Łodzi

Barbara Romańczak - Graca

Otrzymuje:

Miasto Łódź
Urząd Miasta Łodzi
ul. Piotrkowska 104
90-006 Łódź